

SLOVENSKI NAROD.

Iskaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejeman za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

O pravištvu, na katero naj se blagovoltijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Vabilo na naročbo.

S koncem tega meseca poteče naročnina na zadnje četrtletje 1876 in naš list stopi v deseto leto svojega javnega delovanja. Prosimo, da ne le vsi stari gg. naročniki ob pravem času naročnino ponové, nego, da naš list tudi v one narodne kroge spravijo, kamor do zdaj nij prodiral, ker le potem bode mogoče tudi listu samemu boljšim biti in duševno bogatejšim.

„Slov. Narod“ velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za celo leto	13 gld.	— kr.
Za pol leta	6	50
Za četrt leta	3	30
Za en mesec	1	10

Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za celo leto	16 gld.	— kr.
Za pol leta	8	—
Za četrt leta	4	—
Za en mesec	1	40

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četrt leta	2 gld. 50 kr.
Po pošti sprejeman	3 —

Administracija „Slov. Naroda“.

O položnji na iztoku.

Iz Peterburga poroča telegram 23. decembra: „V vprašanji zavoljo zagotovljenja stanja kristijanov v Turčiji in poročstva za to zagotovljenje v treh vstalih provincijah bode porta, predno bode pristopila h konferencam, morala odločno izreči se kako misli. S tem izrekom se bode položnje razjasnilo. Rusija

je dokazala pri predkonferencah, za katere je imel general Ignatiev veliko svobodo delovanja, da hoče ostati pri jedru, a da neče kako občno orijentalno vprašanje sprožiti, temveč terjati hoče le stvarna zagotovila, da se bode varnost kristijanov v treh vstalih pokrajinah zboljšala.“

Od 26. decembra pak isti oficijozni peterburgski telegraf poroča v „P. C.“ tako-le: „Od turške vlade je pričakovati, da ne bode hotela naravnost odgovoriti na to, kar se jej bode o vspehu predkonference povedalo. Vendar to ne dela še položnja tacega, da bi se ne dalo ni upati mirnega razvoja, temveč, ker v odločilnih ruskih krogih ne pravijo, da so ti predlogi nespremenljivi. Podaljšanje premirja do 15. januarja se bode nasvetovalo.“

To so vesti, ki vse precēj božično miroljubno done, vendar Bog si ga vedi, ali so le diplomatične fraze, ki hote lepšati „casus belli“, ali pa se stvari še za istino kako brez krvoprolitja razmotajo.

To poslednje bi bilo le verjetno, ako je tretji telegram iz Carigrada zanesljiv v „Correspondence Havas“, ki naznanja: „Salisbury bode denes od sultana terjal, naj sprejme predloge vlastij, če ne, ima on povelje odpotovati in ukazati angleške floti, da odjadra izpred Carigrada.“ To se pravi, po tem tacem so se velevlasti na predkonferenci nekako zedinile, in celo Anglija pritiska, naj se Turčin uda, če ne, zapustila ga bode zadnja prijateljica, krámarica z britanskega otoka.

Vendar je kljubu vsemu temu malo zaupanja najti v časnikih božičnih da bi mir verjeten bil. Dvomljivost povsod. Tudi se od obeh strani močno nadaljujejo priprave za

boj. Iz Kišeneva se piše „Pol. Corr.“ 19. t. m., da je ruski poveljnik južne armade posebno za to skrbel, da je dovolj živeža in prevoznih moči za vojsko. Velikansko mnogo žita, sena in ovsase je nakupilo in na reko Prut dovelo. Tudi glede brambe morske obale v Krimu so Rusi uže mnogo storili in še dopolnjujejo. Pa tudi o turških pripravah za vojsko z Rusi se veliko sliši. Ejub-paša in Abdul-Kerim, oba glavna poveljnika, ki sta se nasproti Srbom 4 mesece trudila, zdaj organizujeta proti Rusom na Donavi brambeno vojsko. „Pol. Corr.“ trdi, da so Turki za to navdušeni. Abdul-Kerim pride 28. decembra v Šumlo, kjer Turki kar morejo streliva in živeža kopičijo.

Sicer pa zdaj v Carigradu baš na konferenci sedi modra žena evropska diplomacija, do nedelje uže poteče srbsko in črnogorsko premirje, kmalo se mora na jedno ali na drugo stran določiti. Na slabše se ne more, nego je pred vojsko bilo, tako daleč je slovanščina uže prišla, Bogu hvala.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 27. decembra.

Štiri sto čeških študentov praške univerze je poslalo ministru spomenico, v kateri grajajo nekatere napake na tej univerzi in terjajo ravnopravnost, odstranjenje profesorjev ki razdor delajo mej nemškimi in slovanskimi študenti, nameščenje domačih ne tujih profesorjev.

V južnem Tirolskem je bilo zadnja dva meseca okolo 50 do 60 Italijanov zaprtih in v preiskavo dejanih, ker so delali za odcepjenje te provincije od Avstrije in za priklopljenje k Italiji. Nekoliko jih je bilo uže izpuščenih, drugi so še v zaporu.

O nagodbi z Ogersko je izdal te dni znani baron Helfert brošuro, v kateri

Listek.

Francoz o ruskih umetnikih.

Iz Rusije. [Izv. dop.]

Ko se je s carstvom sedanjega svitlega ruskega carja Aleksandra II. Rusija predramila iz svojega sanjarskega življenja, ko so se začele temeljito gladiti robate forme iz prejšnjih ne še tako silno dalekih let, ko je z eno besedo od črnega do belega, od oceanškega do baltiškega morja, zakipelo kulturno in literaturno rusko-slovansko življenje, slikarstvo nij bilo isti del lepih umetnostij, kateri bi bil zaostajal od drugih, ali kateri bi bil preveč opiral se na tuje noge; da, baš slikarstvo je uže davno tu pognalo dovoljno lepe kali, in je kazalo in kaže v razvitji svojem veliko samostojnost, načevšo se pokazovati posebno v pravoslavnem slikarstvu s specifično religioznim karakterjem.

No to samostojno slikarstvo bilo je zapadnej Evropi popolnem neznano. Razvijalo se je skrito, doma, nij se predrznilo, v veliko javnost na trg Evrope; zakaj? to je znano vsakemu, kdor pozna slovanski karakter sploh. Naša slovanska ponižnost, naša skromnost, — evo vam lastnosti, katere so same po sebi prav lepe, če imajo mero. A nasprotno so silno škodljive, in imamo se ravno jim mnogo zahvaliti, da se je nemška predrznost in sploh inostrana prevzetnost do take stopinje povzdignila, na kakoršnej še zdaj neredko ne laja na Rusijo posebno, a na Slovanstvo sploh v jako neestetičnih frazah, kakoršne so na pr. „russische Barbarei“, — „der nordische Bär“, „das rohe Slavenvolk“ itd. in infinitum.

Še le leta 1873. na dunajskej razstavi so pokazali ruski slikarni talenti svoje prekrasne proizvode, pokazali so originalnost ruskega čopka, pokazali ono priprosto milobo, katera naše slikarstvo tako lepote in od-

likuje od zapadne komplicirane šole, katera ne „zgrablja“, a pač milo objema srce, vsa naša čuvstva, ter ne pozvoljuje oddaljiti se od slike, vira našega v istini srčnega veselja. In svet je strmlel in strmlel, uvidevši tvorno roko, delajočo v ledovih Arhangeljskega, v žarih Taškenta, kjer bi dolžna biti polnejša pustinja, brez žizni, brez tvorstva pustinja, kakor so mislili in še zdaj morebiti mislijo nekateri, — sit venia verbo — norci zapadne Evrope. In ruski umetniki so se sami čudili, čudili se zato, ker si prej v svojej ponižnosti in skromnosti in v istej robkosti, iz katere so Rusi tako dolgo gledali na evropski zapad, s katero se je vse z nekakim svetim spoštovanjem hvalilo vse inostrano, a v nič devalo vse domače; čudili se sami zato, ker se jim je inostrana aroganca zdela tako velika, da se je nijso upali lotiti, še menj jej pokazati isti pot, kateri pokazati jej sledovalo bi uže pred več desetiniami let.

svetuje, naj se naša polovica ne uda Magjaram; če mora uže provizorium biti, naj bode le tri leta; dalje naj se mir naredi v Cislejtaniji s tem, da se Čehom in Slovencem sploh pravica da; in naj se iz mehaničnega dualizma naredi organična avstro-ogerska država.

Vnanje države.

Ruski vrhovni vojaški poveljnik južne armade, veliki knez Nikolaj je v Kišenevu prehladil se in obolel. Do 24. t. m. mu še nij bilo odleglo. — Ruska vlada preklicuje, da bi bili zadnji članki v „Golosu“, ki se obrača ostro proti Avstriji, z njo v kakej zvezi.

Iz **Srbije** se našim oficijalnim časnikom poroča, da je znana stvar z vojno podonavsko ladijo „Maros“ končana. Srbija je dala zadostenje. To se je zgodilo s tem, da je en del srbske vojske pred tvrdjavo avstrijske zastavi salutiral vpricho obeh monitorjev avstrijskih na katerih je bilo pričujoče vse osebe avstrijskega konzulata. S tem je vse popravljeno. — Magjarski in judovsko-nemški časniki pak še niso zadovoljni. Oni bi bili radi, da bi bila avstrijska vojska kar Belgrad zasedla. To pa ne ide tako brz. V svojem divjem sovraštvu so judovski Nemci in Magjari kar slepi in bi radi vse njim nepovoljno, najprej pa vse Slovane uničili. Bog pa uže ve, zakaj nij kozi dolzega repa ustvaril.

Turki so 23. t. m. slovesno svojo otomansko ustavo proglasili. Ta ustava pravi: Sultan je kalif muselmanski in glavar vseh otomanov. Njegove pravice so iste, kakor one konstitucionalnih glavarjev v zapadu. Islam je državna vera, brez teokratičnega značaja, in druge razlike nij. Svobodno veropovedanje vseh kultov (ver) je garantirano. Dalje se določuje: svoboda tiska (no kaka bo ta, še lepša kot naša? Ur.), svoboda uka, prisilno prvo šolanje, pravica združevanja, pravica peticij do zbornic, enakost vseh pred postavo, enako razdeljenje davkov, ki se bodo le po posebnej postavi pobirali. Nihče se ne bode svojemu naravnemu sodniku odtegovati smel. Pravica zagovora, javnost sodnij se obeta. Konfiskacije in torture, tlake, vse je prepovedano. Ministri so odgovorni. Dve zbornici se osnujete: zbornica poslancev in senat. Poslanci so neoskrunljivi. Postave dajejo. In tako dalje. Vse le lepe, krasne besede, ali kdo bo še Turku verjel?

Francoski senat je sprejel budget ministerstva notranjih zadev z 181 glasi proti 43. in sicer tudi oni kredit za teologične fakultete v Aix in Rouen, katerega zbornica poslancev nij bila potrdila.

Tudi **rimski** parlament je skončal budgetno debato potem se pa do 15. januarja odgodil. Znamenito je, da je one dni v italijanskem parlamentu en poslanec interpeliral, kaj je vlada storila za Italijane, ki so v Trientu v Avstriji. To je uže zopet žuganje! Bismark nam v severu protekcijo vsiljuje,

Toliko se mi je zdelo potrebno, izpregovoriti o položenu, o razmerah, v kakoršnih je bilo rusko slikarstvo do najnovejšega časa v spravnjenji in odnošenji onega k zapadnemu slikarstvu in zapadni kritiki na polji te umetnosti. Da se v najnovejših časih te razmere vedno boljšajo, da se je i ruski slikarski talent opogumil ali osmelil, pravično soditi o samem sebi ter terjati odlično mesto v krogu slikarstva k višjej stopinji civilizacije in človečanstva; da so od druge strani pametni in istiniti umetelniki tudi na evropskem zapadu o slovanskem trudu na tem polji začeli soditi po pravici in po pravilih umetelnosti kozmopolitičnej; da so rayno isti pametni in obrazovani umetniki v zapadu začeli govoriti o ruskih muzah sploh, a osobito v slikarskem obziru s poštenjem in z ono objektivnostjo, katera je najmogočnejše geslo prave kritike. Vse to more znati vsak, kdor sledi pazljivo za razvojem Slovanstva in njegove

Lahi pak se kot protektorji Trientcev nosijo! Trebalo bi nam več notranje moči.

Bavarski kralj je poslal dva komandujoca generala v Berlin, da čestitata nemškemu cesarju ob njegovem sedemdesetletnem vojaškem službenem jubileji.

Domače stvari.

— (Občni zbor ljubljanske čitalnice) na Štefanji dan 26. decembra je bil letos izredno obilo obiskan. Pri volitvi novega odbora je bilo oddanih 53 glasov in so voljeni: Dr. Janez Bleiweis za predsednika (50 glasov), g Kadilnik za blagajnika (49); za odbornike pak so voljeni gospodje: dr. Ambrožič (45), dr. Karel Bleiweis (51), dr. Derč (36), Fr. Drenik (50), E. Gutman (24), Jeločnik (46), Juvančič (47), Kreč (47), Janko Kersnik (47), Pakič (45), Josip Pfeifer (50), Fr. Ravnikar (50), Vojteh Valenta (51), prof. Wiesenthaler (45), dr. J. Zupanec (49). Z razprtimi črkami tiskani so na novo voljeni, drugi so bili uže do sedaj odborniki. Po sprejetih poročilih, iz katerih je vidno, da čitalnica lahko izhaja, in ima letos celo nekaj malega več udov, nego lani, predlagal je ud gospod Hribar prav pametno in koristno, naj odbor bolj ostro gleda na gostilnico čitalniško in je navajal uzroke, kateri odganjajo mnoge narodnjake od tam, kjer bi imelo biti nekovo središče. Predlog je bil potrjen. Dotičen predlog zarad naročevanja in nenaročevanja nekij časnikov, izročil se je odboru v pretres. — Od novega odbora pričakujemo, da bode se svojim delovanjem naše narodno socialno življenje, za katerega razvitek ima čitalnica skrbeti, povzdignil in skušal vse one napake odpraviti, na katere se pritožujejo nekateri — večjidel po pravici. Videti moremo, da nam zlasti mlade moči vedno doraščajo, zato je pa povzdignenje čitalnice lahko mogoče, le če se hoče vse odločno in brezobzirno izvesti, kar treba.

— (Iz seje deželnega odbora 23. decembra.) Deželni odbor je pritrnil sklepom dotičnih krajnih in okrajnih šolskih svetov, 1. da se provizorični učitelj Valentin Žvagen na dverazredni ljudski šoli v Cerknici stalno v službi potrdi; 2. da se dverazredna ljudska šola na Vrhniki razširi v štirirazredno; 3. da se napravi v Černomlji dverazredna dekliška šola s plačami za učiteljici po 500 gld. in 450 gld. na leto; 4. da se plača učitelja na ljudskej šoli v Bohinjskej Bistrici povekša od 400 gld. na 450 gld. in 5.) da se vdovi

kulture. Ravno tako znano je vsem, da se te razmere jako počasu boljšajo, da mora slovanski talent sploh vsako iskreno istinito besedo iz ust tujčevih rekel bi, se silo izvajati t. j. inostranci govore o nas še le pošteno, če uže drugače nikakor govoriti ne morejo, ne stavši se več na stališče nesramnejšega lažnjivca. Vse to dokazuje nam ona vnotranja radost, katero mi čutimo, kadar najdemo pošteno besedo o Slovanih iz tujih ust. Tako radost čutil sem tudi jaz, prebravši pismo nekega Rusa, živečega v Parizu, v „Nov. Vr.“ v katerem se govori o Jules Claretti, znamenitem francoskem kritiku umetelnega slikarstva in o njegovej sodbi o ruskih umetelnikih te vrste, katero kritiko je objavil v dveh velikih francoskih listih in katero vam tukaj objavljam tudi jaz skoraj od besede do besede.

„Na sedanjo umetelnjsko razstavo v Parizu javilo se je tudi nekaj ruskih umetelj-

učitelja Krombholca iz Brezovice pri Černomlji dovoli iz učiteljskega penzijskega zaklada 40 gld. miloščine na leto. — Za leto 1877 se je dovolilo pobiranje občinske priklade in sicer v Tržiču 40% in v Veliki Dolini 19% na direktne davke, in v občini Knežak po 36 soldov od vsacega vedra potočenega vina.

— (Nova slovenska knjiga.) Neutrudljivi ljutomerski nadučitelj g. Ivan Lapajne je našej ljudsko-šolskej literaturi podal zopet novo slovensko knjigo, ki ima naslov: „Občna zgodovina za višje razrede narodnih in meščanskih šol“. Velja 25 kr., dobi se pri založniku „učiteljskem društvu za slovenski Štajer“. Knjižica le na 88 straneh razloži v umljivem jeziku in lapidarnem štilu vse občne zgodovine glavne poteze in je tudi za samouk pripravna.

— (Za koroškega deželnega glavarja) je imenovan advokat dr. Stieger v Celovcu.

— (Vabilo) k besedi (Silvestrov večer) katoro napravi rojanska čitalnica dne 31. decembra 1876. Začetek ob 1/2 8 uri zvečer. Program je: 1. Tombola. 2. „Što čutiš“ zbor. 3. „Pevčeva prosta“ poje gospod Maly. 4. „Iskrica domorodna“ zbor. 5. „Živo mrtva zakonska“ burka v 1 dejanju. 6. Družbena zabava. Vstopnina je za ude prosta za neude 20 kr. Odbor.

— (Iz Vrhnike) se nam piše: Občnega zbora naše čitalnice 17. t. m. se je komaj nad polovico udov udeležilo; druge smo zastonj pričakovali do 9. ure, ker jih je morda neugodno vreme doma obdržalo. Mali zbor se je vendar vršil natanko po društvenih pravilih v najlepšem in čitalnici ugodnem redu, ker nij bilo nikogar mej nami, ki bi bil kalil javni mir. Čitalnica bode torej zanaprej mirno in nevtravno živela, in gg. ude in neude z vesellicami, t. j. petjem in dramatičnimi slovenskimi predstavami kratkočasila. Najbolj nas je razveselilo, kar nas je neki spoštovani gospod se svojo navzočnostjo počastil, in ob enem postal ud našej čitalnici. Ravno tacih udov potrebuje društvo, da bi je vodili po najpotrebnejši poti: sloge in — dobrega imena. Gotovo tudi gg. vrhniški trgovci, posestniki itd. ne bodo nasprotni našemu društvu (kar bi se najbolj zdelo,) če bodo videli, da ono složno, mirno in duševno napreduje, z eno besedo: kar tiče zabave, posebno v pozimskem časi.

nikov, kateri so dobili silno odobrenje od kritikujoče publike. Najvažnejši in najslavnejši ruski živopisec pa je iz vseh ruskih umetelnikov Vasilij Vereščagin, poselivši se pred kratkim časom v Parizu in prinesši se soboj iz Indije celo serijo „chefs d'oeuvres“. Meni se je posrečilo videti to kolekcijo, zavesem svoje vrste, njegovo slikarnico, pokrito s najprekrasnejšimi podobami, katerih barve in svet kažejo se kako dragocene, biserni kameni. Tu je narisana prekrasna noč z indiškimi zvezdami, luna, z indiškimi nočnim nebo-krogom, tam puščave, v katerih rastejo indiške rože, na tretjej zopet izobraženi Indci se svojim bakrenim obličjem, sedeč na konjih, pokritih s svilo, prešito z zlatom in biseri. Vsa indijska bogastva, ves indijsk blesk prešel je na slike tega umetnika in jaz sem sklenil napisati podrobno epizodo o tvorstvih g. V. Vereščagina. To vam je najizvirnejša ličnost, kakoršna se mi je le kedaj dala videti.

— (V Trstu) je imel novi mestni zbor 23. dec. prvo sejo. Namestnik Pino je člane zaprisegal. Za župana je voljen dr. d'Angeli, namestnika njegova sta Hermet in dr. Pitteri.

— (Od Brežic) se nam piše: V našem nemčurkem gnjezdu so osnovali tukajšnji komiji bralno in zabavno društvo. Čudno se mi dozdeva, da so ti gospodje, akoravno po večjem sinovi slovenskih mater in marsikateremu mej njimi je bil pred 4 leti nemški jezik še španjska vas in tudi sedaj ga še popolnem ne ume, naročeni na turkofilske in torej nam Slovanom sovražne liste, kakor „Wiener Extrablatt“, „Kikiriki“ itd. Menda se hote iz teh nesramnih listov nemške kulture in nemškega jezika navaditi. — V našem krogu jeli so se tudi raztresati prav natanko ponarejeni desetaki, prav teško se dajo izpoznati. — Vino je po 6, 7, 8 do 9 gld. Tovornikov je muogo tu, kmalu bode vse vino poprodano, ker letos ubogi kmet denarja potrebuje, — družega nema prodati kot vino, in še tega nema veliko, kako bode revež davke plačal! Bog nam daj boljše čase.

— (Narodna čitalnica v Gorici) je imela v sredo 20. t. m. svoj redni občni zbor, katerega se je udeležilo samo 21 družtenikov. Predsednik g. Jeglič začel je zborovanje s primernim nagovorom, v katerem je omenil dobro čitalnično stanje in vrli napredek, katerega je čitalnica napravila v teku nekaterih let. Tajnik gosp. Vidic je poročal precej obširno o marljivem delovanju društvenega odbora. Denarničar g. Dolenc je poročal o materijalnem stanju društva, iz čegar razprave smo razvideli, da je čitalnica v tekočem letu prejela od svojih udov 1594 gold. 20 kr., potrosila pa 1523 gold. in 12 kr. Voljen je bil za predsednika g. Jeglič, za denarničarja g. Rabič, za odbornike gg.: prof. Čebular, prof. Erjavec, Fr. Vidic, dr. Nik. Tonkli, Avg. Jakopič, Hribar in prof. Šantel; za namestnika pa gg.: prof. Kuralt in Doljak. Mi želimo, piše „Soča“, da bi se čitalnica tudi v prihodnjem letu tako lepo razvijala in rastla, kakor je tri zadnja leta, in da bi nobena privatna ali celo politična stvar ne kalila dobrodejnega miru in lepe edinosti in skupne delavnosti, ki je zadnja leta vladala v čitalnici.

— („Primorac“) je hrvatsk časnik, ki izhaja v Kraljevići poleg Reke in velja na četrt leta 3 gold. ter izhaja 3 krat na teden. Priporočamo ga vsem slovenskim čitalnicam in bralnim družbam, tudi javnim lokalom, kjer

se Slovani shajajo in slovanske dobre časnike bero, ker „Primorac“ dobro in pošteno v hrvatskejši besedi zastopa jugoslovansko našo občno stvar.

— (Nesreča.) V Hrastniku je povozil se nek delavec tako, da mu je železnični vlak desno roko odtrgal.

— (Nesreča.) Na Savi za Litijo je padel štacijski nadzornik M. preko necega zidu, zlomil si je dvoje reber, ter se nevarno na glavi pobil. Pravijo, da ne bo dolgo.

— (Požar.) Pogorelo je 22. t. m. v spodnjih Borovljah peku Juriju H. poslopje pri hiši in hlevu. Ogenj je nastal ob 3. uri po polu dne, in se hipoma razširil, ker je bilo pod streho mnogo slame, stelje in enacih reči nakopičenih. Urno so planili Borovljanci k gašenju, in posrečilo se jim je po dve uri trajajočem delovanju ogenj pogasiti, ter zaprečiti, da se ogenj nij bližnjih poslopij polastil, katere so bile v velikej nevarnosti. Na večer je bil prišel tudi del celovške požarne straže gasit a našel je bil uže ogenj ukroten. Škode je okolo 1000 gld., katere večidel bode pa zavarovalnica plačala.

— (Poostrena kazen.) Piše se nam: V Celji je bil neki nemirnež — vsaj tako ljudje pripovedujejo — uže večkrat in pogosto zaradi tepeža zaprt. Ko je zadnjič zopet lahko misljen v „luknjico“ prišel, šine dotičnemu pazniku modra misel v glavo. On veli nemirnežu za kosilo dati dobro pečenega slanika in menda nekaj zelja zraven. — Nemirnež se je, se ve da, kar čudil tako poštememu, tako gosposkemu kosilu. A gospod je pa ostro prepovedal, da porednežu nobeden ne prinese niti kaplje vode, še manj pa kake druge pijače. Žeja začne nadlegovati; zapornik prosi vode, a zastonj. Zdaj še le je čutil, kak okus ima slanik, ko je ves po polu dne in vso noč prosil, vsaj za eno kapljico vode, pa nij je dobil. Raz okna je neki vodo lizal, a žeje vgasiti nij mogel. Še le drugo jutro, ko ga izpuste, letel je kar naravnost do bližnjega vodnjaka si vodo trombat in trombat, dokler si je vendar neznansko žeje vgasil. — Kosilo v zaporu — če tudi dobro diši — nema vselej dobrih nasledkov!

— (Iz Loke pri Zidanem mostu) se nam piše: V nedeljo 17. t. m. pride k tu kajšnemu usnjarju nek človek po usnje; on si izbere robe, in ko ceno izve, plača z lepimi rumenimi zlati; ko pa usnjar, kateri je ob enem hud agitator Zidanmoščanskih kul-

turonoscev pri raznih volitvah, povpraša, kaj je to za en denar, ta mu odgovori: turški. Usnjar misli, da je usnje dobro prodal in si zraven še 3 gld. zaslužil pri zlatih, vzame zlate za 22 gld. Ker je usnjar, akoravno navdušen nemškutarsk kulturobombež še malo z zlati opravila imel, gre na Zidan most ter pokaže cekine. Ali oj čuda, tu se mu pove, da ga je nekdo zelo ukanil, ker mu je namesto zlata pet svetinj ali takozvanih „spielmünzen“ dal. — Mož se je zelo prestrašil in brzo je reč naznanil sodnji.

Vabilo na naročbo „Zvona“!

Tudi prihodnje leto bode izhajal „Zvon“, izpremenjen po notranji osnovi in po vnanji opravi. Za ekspedicijo „Zvona“ se bode bolj skrbelo, in mi le obžalujemo, da je prejšnje opravništvo tako slabo svoje opravilo opravljalo. Mi želimo, da „Zvona“ ne bode noben omikan Slovenec med svojimi knjigami pogrešal, ker za „Zvon“ bodo pisali najodličnejši slovenski pisatelji: prof. dr. Celestin v Zagrebu; prof. Erjavec v Gorici; prof. Levec, Pleteršnik, Šuklje, in Wiesthaler v Ljubljani. Gospod Jurčič bode pisal za „Zvon“ daljšo izvirno povest: Lepa Vida. Pesmi je obljubila gospa Lujiza Pesjakova in vsi drugi najodličnejši slovenski pesniki. Po takem bode „Zvon“ glasilo slovenske inteligencije, v katerem bo kazala, kaj more iz sebe na slovstvenem polji.

„Zvon“ izhaja 1. in 15. dan meseca; naročnina 4 gld. za vse leto; 2 gld. za pol leta. Napis: Redaction des „Zvon“, Wien, Ottakring, Hauptstrasse 23.

Opravništvo „Zvona“.

Razne vesti.

* (Kultura.) Staremu učitelju v Krapfeldu na Koroškem hudobni ljudje malo preveč nagajajo. Lansko leto so mu zapalili hlev, potem mu vse glave v zelniku posekali, po noči mu okna zdrobili, z blatom tastaturo namazali; nedavno pa so mu zopet zapalili hlev, zabivši poprej vrata, da je ubogemu učitelju zgorela edina koza. 17. t. m. pa je bilo žugalno pismo prilepljeno na cerkvene duri, v katerem se žuga, da bodo zapalili šolo, cerkev, farovž in gospodarstvena poslopja. Žandarmerija te zločince na vso moč išče, pa jih do sedaj še nij našla.

* (Cvetje v decembru.) V Celovcu, kakor se piše, cvete v Hofmanovem vrtu črešnjevo drevo lepo in gosto, kakor spomladi.

* (Policija) v Trstu je v teku enega tedna nad 150 ljudij zaprla zaradi noše nožev, največ je bilo Furlanov; te zalege je v Trstu res preveč.

* (Skozi Trst) prehaja streliva in orožja, kakor tudi vsake vrste vojaških priprav sila veliko v Dalmacijo; to vendar le kaže okupacijo. Peči za peko kruha v vojni so živ dokaz, da se nekaj izvrši na meji.

* (Cela familja) je te dni izginila iz Hernalsa na Dunaji, namreč Karl Nagy sè svojo soprogo in petero otroki. Mož nij imel nobene službe, brž ko ne so ga dolgovi spravili na ta pot „v noči in megli.“

* (Dvoboj.) Na Dunaji sta se te dni sekala grofa Lonyay, pa Palfy, prvi nadporočnik, pri 9., drugi pa poročnik pri 15. huzarskem polku. Grof Palfy je dobil tri rane, v vrat, v pleča in desno roko. Zadnja je tako nevarna, da mu bodo morali roko odrezati. Uzrok temu dvoboju je bila tudi ta pot, kakor po navadi neka dama.

* (Ubegel) in zginil je direktor peštanske zastavnice Feliks Lukšič, prej poslanec. Pravijo, da je mnogo denarja izneveril in na stran spravil.

* (Edino rusko) železnico v Kavkazu, od Tiflisa do Črnega morja je ploha tako razdrla, da se je moral promet ustaviti za najmanj pol meseca.

Slike Rusa V. Vereščagina nemajo nobene podobnosti z drugimi slikami, kakoršne koli bi bile; in jaz sem prepričan, da bode njegovo ime i v Franciji in Angliji skoro postalo ravno tako popularno, kakor se ono spoštuje v njegovej domovini in celo v Germaniji.“

Tako govori J. Caretti v pariškej „La Presse“ in v „Indépendance Belge“ pohvalno o ravno istem umetniku:

„Meni se zdi, da smem zagotoviti vse, ka ta ali drugi po našej domovini, Franciji razsajenih ruskih slikarjev pokaže silnejši upliv na naše domače slikarstvo. Kajti Rusija ima nekoliko odličnejših mojstrov v tej stroki umetnosti. Mej vsemi temi pa ima posebno visok pomen V. Vereščagin. Ta umetnik šteje še komaj 33 let; on je potoval na Kavkazu, za tem je bil oficir v srednjej Aziji v kokandskej armiji, živel je v poslednjem času dve leti v Indiji ter zdaj prinesel iz Indije s soboj celo reč solčnih slik in kontur. Vereščagin je zdaj

v Parizu, no stavi si povsod risalnico, kjer hoče nadaljevati svoje veliko delo. Ta mladi ruski umetnik razume posebno risati tisto strašno reč, katero imenujemo vojsko. Njegove slike, predstavljajoče one strašne momente, ko so se azijska plemena bila na življenje in smrt z Rusi, so prepolne globokega vtisa in dramatizma svoje vrste. Zdaj je Vereščagin nameraval slikati celo epopejo, katera bode predstavljala, kako so si Angličani podvrgli bogato Indijo. Ubogi naš René je nekdanj to sanjaril, potopiti se popolnoma v Indijski blesk, no on je samo sanjaril, a Vereščagin bo gotovo izpolnil. In to je prav. Talent Vereščaginov kaže dovolj sile, jasnosti in individualnosti, sme se lotiti tacega dela z velikim zaupanjem na najboljši vspeh. Francija more biti ponosna na to, da je tak umetnik izbral si za svoje stanovanje njo, da je v njej razvil svoj šotorček.“

F. M. Št.

* (Naglo zaročenje.) Neka imenitna dama, mati veliko otrok in vdova, je prišla preteklo sredo v Berlinu v nek koncert, pa nij dobila več prostora. Iz udvorljivosti se jej umakne grof Z., potomec starega rodú. Znanje, ki se je tu naredilo, se je hitro razvilo še bolj, in tri dni potem sta se ta dva človeka, oba v najboljših letih, uže zaročila. Količko revežev pa moledova in moledova, pa ne najde posluha — akoravno je žensk tako v izobilji!

* (Malo pozno.) Neki gospod v Berlinu je imel uže pred 30 leti od svojega brata v Londonu list dobiti. Pismo je bilo priloženo knjigi, ki je bila adresirana na berlinsko knjigo-tržnico; zdaj čez trideset let je nek častnik kupil knjigo in našel v njej omenjeno pismo. Prošnjo, izrečeno v pismu, za lulo za novo leto, bode gospod hvala Bogu še lahko spomnil, zdaj — čez 30 let.

* (Čudno darilo.) V Kalabriji na Laškem so ubili nedavno strašnega roparskega vodja Seinardi, kateri je polnih 18 let bil strah tamošnjim prebivalcem. Njegovo orožje je obstajalo iz krasne dvocevke zadanke, enega revolverja, enega velicega noža. Imel je tudi lično skrinjico roparskim pečatom, s katerim je pečatil pisma, ki so bila bogatašem s žuganjem pošiljana, da so morali na zaznamovano mesto denar prinašati, ta je bila s srebrom okovana. Karabinerji, kateri so ustrelili strašanskega glavarja, darovali so to skrinjico z orožjem ministru Nikoteri, on pa je to znamenito darilo poklonil kralju, ki ga je z veseljem sprejel in v svojo orožnico postavil.

* (Nesreča na železnici.) 17. t. m. sta se na Francoskem mej Aix-le-Bain (E' le ben) in Chatillonom (Šatijon) dva osobna železniška vlaka trčila. Osem oseb je mrtvih, petnajst teško ranjenih. Kako je ta nesreča nastala, nij še znano.

Umrli v Ljubljani

od 21. do 26. decembra:

Simon Grohar, posestnik, star 32 let, v deželni bolnišnici, za pljučno tuberkulozo. — Uršula Žabjek, osobnjica, stare 52 let, v dež. bolnišnici, za rakom — Gospa Katarina Wenzel, c. kr. majorja vdova, stara 77 l., na št. peterski cesti št. 12, za oslabelostjo. — Ana Verhovnik, fabriška delavka, 62 let, na starem trgu, št. 33, za prano vodenico. — Vilj. Schlaffer, komi, star 25 let, v Truberjevi ulici št. 2, Marija Hartman, hči črkostavske vdove, stara 31 let, v krojaški ulici št. 241, Ivan Jakič, delavec, star 24 let, v dež. bolnišnici in g. Jakob Medec, c. kr. mornarski profos, star 44 l., v Marije Terezije ulici, vsi ti za pljučno tuberkulozo. — Alojzija Grom, fabr. delavka, stara 24 l., na tržaški cesti, št. 39, naglo za krvotokom. — G. Štefan Kaiser, puškar in hišni posestnik, star 32 let v Šolenburgovi ulici št. 56, zaradi vležanja protina na možjane. — Marija Morani, kuharica stara 52 let, na stolnem trgu št. 308, za rakom. — Angela Zakrajšek, delavca otrok, stara 2 leti, na starem trgu št. 19, za atrofijo. — Neža Gačnik, bivša kramarica, s'ata 40 let, na starem trgu, št. 160 za gnilenjem križa. — Karl Skui, agenta otrok, star 20 mes., v gospodski ulici št. 208, za božjastjo. — Neša Habič, stolnega mežnarja žena, stara 43 let, na cesarja Jožefa trgu št. 2, za jetiko. — Marija Wagner, mestnega stražnika hči, stara 9 mes., na Poljanah, št. 28, za vodenico.

Tržne cene

v Ljubljani 27. decembra t. l.

Pšenica hektoliter 10 gl. 25 kr.; — rež 6 gl. 80 kr.; — ječmen 5 gl. 10 kr.; — oves 3 gl. — 75 kr.; ajda 6 gl. 40 kr.; — pros 5 gl. 40 kr.; — kornica 6 gl. 50 kr.; krompir 100 kilogramov 4 gl. 10 kr.; — fižol hektoliter 8 gl. — kr.; masla kilogram — gl. 92 kr.; — mast — gl. 82 kr.; — špeh trišen — gl. 64 kr.; — špeh povojen — gl. 75 kr.; jajce po 3 kr.; — mleka liter 7 kr.; govednine kilogram 48 kr.; — teletnine 54 kr.; — svinjsko meso 52 kr.; — sena 100 kilogramov 3 gl. 05 kr.; — slame 3 gold. 05 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 8 gold. 50 kr.; — mehka 5 gl. 50 kr.

Dunajska borza 27. decembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankoycih	60 gl. 05	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	65	85
1860 drž. posojilo	109	75
Akcije narodne banke	817	—
Kreditne akcije	133	—
London	125	50
Napol.	10	04½
C. k. cekini	5	97
Srebro	114	50

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka

in brez stroškov po izvrstni Revalesscière du Barry

v Londonu.

30 let uže je nij bolezn, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, imenje v neseh, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolje nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišči v Mariboru zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle Stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo št. 73.670.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,

Bonn, 10. jul. 1852.

Revalesscière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in giži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v secalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalesscière je ozdravila večletne in nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkusnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalesscière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpenn, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar poučiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalesscière du Barry po polnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Spričevalo št. 72.618.

La Roche sur Yon, 30. julija 1868.

Vaša Revalesscière ozdravila me je popolnem strašnih želodčnih in čutnicnih boleznih, katere so me deset let mučile.

(Gospa) Armanda Prevost, posestnica.

Revalesscière je 4 krat točnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50 krat več na oeni, ko pri zdravilih.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 fantov 30 gold., 24 fantov 36 gold.

Revalesscière Biscuiten v pušicah in Revalesscière-Chocolatée v prahu 12 tas 1 gl. 50 kr., 24 tas 2 gl. 50 kr., 48 tas 4 gl. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gl. Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 3, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijahkih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povsetjih. V Ljubljani Ed. Šabr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem oriu“, v Reki pri lekarju J. Prodamu, v Celovcu pri lekarju Birnbacherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravalo, pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschu, v Zadru pri Androviču. (60)

Pravo, nedišeče, okusno

Olje iz sala dorševih jeter

iz Bergena v Norvegiji,

frišno došlo.

Dobro zdravilo proti prsnim in pljučnim bolečinam. (381-7)

V flašah po 70 kr., z naukom, kako se rabi.

Pravo se dobiva pri Viktorju Trnkočzy, mestni trg št. 4, lekarna „pri samorogu“ v Ljubljani.

Dorško olje

iz sale kitovih jeter,

iz Borgena na Norveškem;

rumeno 1 steklenica 60 kr.;

nepremočljivo brez okusa in duha 1 steklenica 80 kr.;

sé železnim jodirom 1 steklenica 1 gold.

Da se ponarejevanju izogne vtisneno

bode moje ime na vsakej steklenici.

(53-42)

Gabriel Piccoli,

lekar, na dunajskej cesti v Ljubljani.

Nova slika.

Izšla je v Beču velika in umetniški izvedena slika

Srbski vojskovodje v srbsko-turškem ratu.

Milan M. Obrenović IV. Nikola I. Petrović Njeguš.

Generali: M. G. Černjajev, Ranko Alimpić, Franjo Cah in Kosta S. Protić. — Vojvode: Petar Vukotić, Božo Petrović, Ilija Plamenac in Mašo Vrbica. — Polkovniki: Horvatović, Orešković, Ilija Čolak-Antić, Teša Nikolić, Valdemar Beker, Miloško Lešjanin. — Podpolkovniki: Sava Grujić, Vlaković, Kosta Bučević, Gruja Mišković. — Major Paja Putnik in arhimandrit N. Dučić.

Slika ima 22 verno po fotografijah narejenih lik z grbom Srbije in Črne gore.

Sliko je litografiral A. Šubert.

Slika je 53 centimetrov visoka a 90 centimetrov široka.

Cena je sliki 1 gl. 20 kr.

Naročbine se pošiljajo na ovo adresu:

P. Janković, Wien, VIII., Piaristengasse Nr. 49.

Novci se pošiljajo v plačanem pismu, ali po poštnj napotnici; komur je lažje, naj na correspondenc-karti javi, pa se mu bo s povzetjem poslalo.

Prepodavci, koji za gotov novec naroče najmanje 10 komadov, dobivajo komad po 1 gl. in franco pošiljanje.

Cena ove velike in umetniško izvedene slike je tako majhena, da jo vsak kupiti more.

Brez ove slike naj ne bo nijedna obitelj, koja se interesuje za rat Srbije in Črne gore s turško carevino. (349-18)